

Sygn. akt II CZ 106/12

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

SSA Władysław Pawlak

w sprawie ze skargi G. S.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego z dnia 19 stycznia 2012 r.,
wydanego w sprawie z powództwa J. W.
przeciwko G. S.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 14 listopada 2012 r.,
zażalenia pozwanej - skarżącej
na postanowienie Sądu Okręgowego
z dnia 5 marca 2012 r.,

oddala zażalenie

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 5 marca 2012 r. odrzucił skargę J. W. o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego z dnia 19 stycznia 2012 r. z uwagi na niezachowanie warunków przymusu adwokacko – radcowskiego obowiązującego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym.

Postanowienie Sądu Okręgowego pełnomocnik skarżącej zaskarżył zażaleniem, w którym zarzucił naruszenie art. 424⁶ § 3 w zw. z art. 327 § 1 k.p.c. oraz art. 5 k.p.c. przez odrzucenie skargi, mimo że przy ogłoszeniu wyroku pozwana zastępowana przez swojego męża, który nie jest profesjonalnym pełnomocnikiem nie została przez sąd pouczona o możliwości, sposobie i terminie złożenia skargi oraz obowiązującym przed Sądem Najwyższym przymusie adwokacko – radcowskim.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie jest środkiem prawnym służącym wzruszeniu, zmianie lub usunięciu z obrotu prawnego orzeczenia zaskarżonego skargą. Nawet po stwierdzeniu, że orzeczenie zostało wydane niezgodnie z prawem, korzysta ono nadal z przymiotu prawomocności i pozostaje w obrocie cywilnoprawnym. Skarga nie jest więc środkiem zaskarżenia, lecz szczególnym środkiem prawnym o nadzwyczajnym charakterze.

Termin do wniesienia skargi wynosi dwa lata od dnia uprawomocnienia się orzeczenia (art. 424⁶ § 1 k.p.c.). Jest to termin zawity prawa materialnego, nie zaś prawa procesowego; strona przez wniesienie skargi realizuje bowiem przysługujące jej uprawnienie (żądanie) do stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, które ukształtowało jej prawa podmiotowe. Wydanie przez sąd orzeczenia, które może być ocenione jako niezgodne z prawem nie stanowi ponadto samoistnej przesłanki do takiego stwierdzenia przez Sąd Najwyższy. Jedną z przesłanek dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest istnienie szkody w chwili wnoszenia skargi, nie zaś możliwość wystąpienia szkody w przyszłości (postanowienie SN z 11 stycznia 2006 r., II CNP 13/05, OSNC 2006,

nr 6, poz. 110). Skarga nie służy zapobieganiu wyrządzenia szkody mogącej powstać na skutek wydania orzeczenia sądowego (postanowienie SN z 27 października 2005 r., V CNP 28/05, LexPolonica nr 2105002).

Skoro skarga przewidziana w art.424¹ k.p.c. nie jest typowym środkiem zaskarżenia, a termin do jej wniesienia nie jest terminem procesowym, Sąd drugiej instancji nie ma obowiązku udzielania pouczeń odnośnie do sposobu (m.in. zachowanie przymusu adwokacko-radcowskiego) oraz terminu do jej wniesienia. Udzielając takich pouczeń sąd w istocie instruowałby stronę o przysługującym jej prawie podmiotowym do zgłoszenia żądania, które nie wiadomo, czy stronie w ogóle przysługuje. Wobec tego, że tego rodzaju pouczenie nie mieści się – zważywszy na charakter skargi i wskazane uwarunkowania przy jej wnoszeniu – w zakresie „pouczenia co do czynności procesowych”, podniesiony w zażaleniu zarzut naruszenia 424⁶ § 3 w zw. z art. 327 § 1 k.p.c. oraz art. 5 k.p.c. ocenić należało, jako bezzasadny.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.